

UCHWAŁA NR IV/26/2019
RADY GMINY CZERNIKOWO
z dnia 29 stycznia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137) oraz art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Czernikowo na rok 2019 w brzmieniu przedstawionym w załączniku do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Rafał Rutkowski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych działań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który uchwalany jest corocznie przez radę gminy.

Środki finansowe na realizację ww. programu pochodzą zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W świetle powyższego podjęcie proponowanej uchwały jest uzasadnione.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINA CZERNIKOWO
ROK 2019**

I. WPROWADZENIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację, których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Realizacja tych zadań może odbywać się na podstawie dwu odrębnych programów uchwalanych corocznie lub jednego wspólnego zawierającego zadania z obydwu ustaw. Wzorem lat ubiegłych, w roku 2019 odbywa się również na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492) wprowadzając zmiany w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2018, poz. 2137) określiła, iż realizacja zadań w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, powinna uwzględniać cele operacyjne, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Umieszczenie zadań wynikających z odrębnych ustaw w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości z nich można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne oraz to, że zadania do realizacji wynikające z tych ustaw mogą być finansowane z tych samych środków.

Ustawodawca wskazał gminom główne źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Jest to tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie

związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego jego potrzeb.

Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współzależnienia od Alkoholu, Ośrodkami Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

II. OPIS SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CZERNIKOWO

We wrześniu 2018 roku przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy Czernikowo w celu przygotowania oceny problemów uzależnień i innych problemów społecznych.

Raport miał na celu ukazanie skali problemów związanych z uzależnieniami i przemocą na wskazanym terenie. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania problemów uzależnień i przemocy wśród różnych grup,
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień i przemocy,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Dane uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Czernikowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy,
- 2) dzieci i młodzież szkolna,
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

Zakres działań badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów:

- Problemu alkoholowego (alkoholizmu),
- Problemu narkotykowego (narkomania) i środków psychoaktywnych,
- Problemu nikotynowego (nikotynizm),
- Problemu przemocy na terenie szkoły oraz domu.

oraz poznania opinii i postaw względem wyżej wymienionych problemów społecznych.

W badaniu łącznie wzięły udział 604 osoby. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Poniższy wykres przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej:

Uczniowie - 476

Mieszkańcy - 110

Sprzedawcy alkoholu - 18

Biorąc pod uwagę uczniów i podsumowując uzyskany materiał badawczy stwierdzić można, że problem związany z używaniem alkoholu przez dzieci i młodzież gminy Czernikowo jest zauważalny i wymaga podjęcia dalszych działań profilaktycznych obejmujących różne obszary życia uczniów. Wynika to między innymi z tego, że 26% badanej grupy uczniów ma za sobą pierwszą inicjację alkoholową, ponadto co piąty uczeń (22%) ocenia możliwość pozyskania alkoholu na terenie Czernikowa jako łatwą. Niepokojące wydaje się być także, że w rodzinie 20% ankietowanych znajduje się osoba nadużywająca alkoholu. 32% uczniów uważa, że osoby w ich wieku spożywają alkohol. Także problem związany z używaniem nikotyny przez dzieci i młodzież gminy Czernikowo wymaga uwagi. 3% uczniów pali papierosy codziennie, a 21% ma już za sobą pierwszą inicjację nikotynową. Należy także podjąć działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej nakierowanej na problem używania środków psychoaktywnych na terenie gminy Czernikowo. Wynika to z faktu, że 5% uczniów sięgnęło po narkotyki. Uczniowie (61%) twierdzą, że główną motywacją sięgania po narkotyki przez ich rówieśników stanowi ciekawość. Ponadto 9% badanych oceniło możliwość pozyskania narkotyków na terenie gminy jako łatwą. Problem przemocy rówieśniczej przybiera znaczące rozmiary i domaga się podjęcia działań profilaktycznych. Świadczą o tym następujące wyniki: 29% uczniów doznało przemocy, a w większości sprawcami przemocy okazali się koledzy ze szkoły i inni znajomi. Co więcej: 34% uczniów uważa, że w szkole występuje problem przemocy między uczniami, a 19% uczniów przyznaje, że stosowało przemoc. Niepokojący wydaje się być fakt, że 9% zna kogoś, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu, a 11% uważa, że w ich domu występuje przemoc. 11% uczniów przyznaje, że doznało cyberprzemocy, a 5% - że ją stosowało. W kwestii czasu spędzonego w internecie wyniki kształtują się następująco: 36% uczniów korzysta z internetu od 1-3 godzin, 19%- od 3 do 6 godzin, także 19% - powyżej 6 godzin. Są to wyniki dość alarmujące. Mając na uwadze problematykę hazardu zauważyć możemy, że większość uczniów nie przejawia tendencji do jego uprawiania i gra za sumy mniejsze niż 10 zł.

Analizując drugą grupę badawczą – dorosłych mieszkańców gminy sytuacja przedstawia się nieco inaczej. Problem alkoholowy wśród mieszkańców gminy Czernikowo nie jest bardzo alarmujący, jednak należy zwrócić uwagę na pewne kwestie, które zaniedbane, mogą w przyszłości doprowadzić do znacznego wzrostu alkoholizmu. Do tych kwestii należy przede wszystkim przekraczanie dopuszczalnych dziennych porcji spożycia alkoholu oraz problem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Jak wynika z analizy materiału badawczego: co piąty badany widział kobietę w ciąży spożywając a alkohol na terenie gminy.

Co więcej: aż 9% mieszkańców uważa, że spożywanie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka. Należy także zwrócić uwagę na to, że 43% osób, które deklarują spożywanie alkoholu przekracza bezpieczną dawkę jego spożycia. Dalsze wyniki kształtują się pozytywnie: ~~problem nikotynowy na terenie gminy jest nieznaczny, wymaga jedynie podjęcia standardowych działań profilaktycznych.~~ Na terenie Czernikowa nie zdiagnozowano poważnych przejawów występowania problemu związanego z zażywaniem środków psychoaktywnych. Wynika to z faktu, że jedynie dwoje badanych przyznało się do zażywania narkotyków, z czego jedna osoba zadeklarowała, że zdarzyło się to raz w życiu. Mając na uwadze problematykę przemocy stwierdzić możemy, że omawiana kwestia wymaga uwagi i wprowadzenia działań profilaktycznych. Taki stan rzeczy wynika między innymi z tego, że 15% mieszkańców zna osobę doświadczającą przemocy, a 8% dorosłych respondentów przyznaje, że zdarzyło im się zarówno doznać przemocy, jak i stanąć po stronie sprawców przemocy. Co więcej – istotnym wskaźnikiem wydaje się być fakt, że 92% mieszkańców uważa, że problem przemocy związany jest ze spożywaniem alkoholu. W kwestii uzależnienia od internetu oraz problemu hazardu nie zdiagnozowano niepokojących wskaźników. Większość dorosłych osób korzysta w internecie do 1 godziny dziennie, a sumy za jakie grają w gry hazardowe w większości nie przekraczają 10 zł.

Podsumowując materiał badawczy pozyskany od sprzedawców napojów alkoholowych stwierdzić możemy, że osoby niepełnoletnie i pod wpływem alkoholu mogą kupić alkohol na terenie gminy. 50% uważa, że osoby nieletnie mogą kupić alkohol na terenie gminy, z kolei 6% sprzedawców przyznaje, że zdarzyło im się sprzedać alkohol młodo wyglądającej osobie. Co więcej: aż 72% badanych uważa, że w gminie zdarzają się sytuacje jazdy pod wpływem alkoholu.

III. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

CEL GŁÓWNY

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków, nikotyny oraz używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Czernikowo, jak również prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:**
 - 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;
 - 2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych;

- 3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych;
 - 4) monitorowanie działań profilaktycznych.
-
2. **Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:**
 - 1) edukowanie i informowanie, w tym zwłaszcza edukacja publiczna;
 - 2) promowanie zdrowego stylu życia.
 3. **Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, poprzez:**
 - 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej;
 - 2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu i innych środków psychoaktywnych, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim.
 4. **Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych przez mieszkańców gminy Czernikowo poprzez:**
 - 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży
 - 2) pracę z rodzicami i wychowawcami w kierunku podjęcia przez nich efektywnych postaw profilaktycznych, opracowanie i wprowadzanie w życie skutecznych programów profilaktycznych proporcjonalnie do potrzeb i sytuacji rozwojowych, mających na celu podniesienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży,
 - 3) promowanie bezpiecznego sposobu używania napojów alkoholowych (bez nadużywania i upojenia) edukacja społeczna w zakresie skutków upijania się, programy profilaktyczne wśród dorosłych w każdym dostępnym środowiskach.
 5. **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:**
 - 1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej,
 - 2) działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanej do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.
 6. **Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny oraz innych substancji psychoaktywnych, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:**
 - 1) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
 - 2) prowadzenie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży doświadczającej przemocy w rodzinie;

- 3) realizację programów wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych, w tym przemocy w rodzinie;
 - 4) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych.
- 7. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:**
- 1) udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także wybranych zadań Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Czernikowo na lata 2017-2021;
 - 2) podejmowanie działań promujących instytucje i osoby pracujące na rzecz trzeźwości, rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy. Wzbudzanie zainteresowania społecznego tą problematyką.

IV. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

ZADANIE 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych, jak również od hazardu i internetu.

1. Prowadzenie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego między innymi poprzez:
 - a) przeprowadzanie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,
 - b) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - c) udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, regionu, województwa,
 - d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - e) udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych.
2. Finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień.
3. Finansowanie zatrudnienia psychologa do pracy z osobami objętymi pomocą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i nikotyny oraz innych substancji psychoaktywnych, jak również od hazardu i internetu w następujących formach:
 - a) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty, treningi i programy profilaktyczne;
 - b) konsultacje specjalistów;
 - c) pomoc i wsparcie psychologiczne;
 - d) zajęcia będące alternatywą wobec uzależnienia od hazardu, internetu, nikotyny, alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia.
5. Udział lub organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu FASD oraz terapii uzależnień przedstawicieli instytucji profilaktycznych, które mają kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz ofiarami przemocy w rodzinie.

ZADANIE 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno–edukacyjnym,
2. Udzielenie pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i współuzależnionym, jak również osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
3. Współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku,
5. Finansowanie zakupów plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej,
6. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych na temat FASD – spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych.

ZADANIE 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz innych uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i finansowanie szkolnych programów edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących rozwoju umiejętności społecznych i przeciwdziałaniu uzależnieniom, jak również programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania

Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania z obowiązkowym programem profilaktycznym świadomie ukierunkowanym na profilaktykę oraz włączeniem dzieci i młodzieży z grup ryzyka do pozytywnej grupy rówieśniczej.
3. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Propagowanie możliwości wykorzystania sportu i turystyki jako czynników kształtujących zainteresowania młodzieży, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia łączącego psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo-turystyczno-rekreacyjną.
5. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z grup ryzyka, szczególnie zagrożonych patologią społeczną.
6. Dofinansowywanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (*m.in. spektakle teatralne, koncerty, seanse filmowe, wystawy, konkursy*).
7. Wspieranie i organizowanie imprez profilaktycznych oraz zachęcanie dzieci i młodzieży naszej gminy do udziału w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
8. Zakup materiałów (dot. różnych rodzajów uzależnień – alkohol, narkotyki, tytoń, FAS itp.): dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy fachowej, filmów szkoleniowych.
9. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących uzależnienia od internetu, hazardu, alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców gminy Czernikowo.
10. Organizowanie w szkołach konkursów dla dzieci i młodzieży na tematy związane z problematyką przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innych uzależnień.
11. Podejmowanie działań na rzecz promocji zdrowia psychicznego, promocji zdrowego stylu życia w szczególności przez: działalność wychowawczą i zapobiegawczą dzieci i młodzieży w środowiskach zagrożonych uzależnieniami.
12. Współpraca ze szkołami w zakresie podejmowanych działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji mogących doprowadzić do uzależnienia.
13. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży.
14. Współpraca z lokalnymi twórcami oraz działaczami lokalnymi w dziedzinie turystyczno-krajoznawczej, w celu realizacji działań związanych z profilaktyką dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy.
15. Prowadzenie edukacji publicznej, także we współpracy z innymi podmiotami poprzez:
 - a) organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach oraz akcjach profilaktycznych
 - b) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
 - c) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,

- d) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - e) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.
16. Finansowanie wydatków niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych i terapeutycznych.
 17. Wsparcie finansowe funkcjonowania świetlicy środowiskowej oraz innych placówek świadczących pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym finansowanie bieżącej działalności niezbędnej do prowadzenia zajęć.
 18. Prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców przez udział w kampaniach promujących trzeźwość i dystrybucję materiałów edukacyjnych.
 19. Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
 20. Podejmowanie działań edukacyjnych i kontrolnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia z uwzględnieniem nie tylko aspektów prawnych, lecz również obszaru osobistych motywacji (np. postawy rodzicielskie, mity na temat alkoholu) oraz nabycie umiejętności praktycznych np. asertywne odmawianie sprzedaży.
 21. Inne działania z zakresu profilaktyki.

ZADANIE 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, wolontariatu i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Współpraca i wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych i jednostek działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.
2. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych.
3. Współpraca ze służbą zdrowia.
4. Współpraca z Kościołem w zakresie profilaktyki uzależnień.
5. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki oraz członków komisji.
6. Dofinansowywanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego, będących wynikiem spożywania alkoholu.
7. Przekazywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, publikacji, książek jako pakietów edukacyjno-informacyjnych szkołom, organizacjom pozarządowym i instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

ZADANIE 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

V. SPOSÓB REALIZACJI

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Czernikowo z lat ubiegłych. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających przede wszystkim z uzależnienia od alkoholu; narkotyków; nikotyny i innych substancji psychoaktywnych jak również od hazardu i internetu,

Program adresowany jest do całej społeczności mieszkańców gminy Czernikowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych i współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami uzależnień zawodowo. Duże znaczenie mają działania profilaktyczne i edukacja publiczna, które realizowane będą przede wszystkim na terenie szkół w gminie. Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym i publicznym tak dużej liczby dzieci i ich rodzin daje nadzieję na zmianę stylu życia w wielu środowiskach.

Koordynatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem na podstawie art. 4¹ ust. 3 i 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Skuteczna realizacja programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem alkoholowym i narkotykowym. Gminna Komisja skupi się na zapobieganiu powstania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz tworzenia modelu pomocy rodzinom dotkniętym problemem narkomanii poprzez stały kontakt z terapeutą oraz współpracę z policją, GOPS-em i szkołami.

Na realizację zadań przeznaczono środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

VI. ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Czernikowo.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określona przez Radę Gminy, wynosi:

- 1) 90 - o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 50 - o zawartości powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 50 - o zawartości powyżej 18 % alkoholu.

2. Na terenie Gminy Czernikowo ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości – 70,

3. Na terenie Gminy Czernikowo ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości – 120.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W oparciu o art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w brzmieniu „Zasady wynagrodzenia członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych” Rada Gminy uchwała: członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniu komisji.

Wynagrodzenie członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym w formie zaliczki, gdyż stanowi ono przychód z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz.1509) o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wynagrodzenie to nie podlega oskładkowaniu ZUS.

DIAGNOZA

Problemów społecznych w gminie Czernikowo na dzień 31.12.2018 r.

- 1) Na terenie gminy znajdują się 34 punkty sprzedaży napojów alkoholowych tzn., że na każdy punkt przypada 209 osób.
- 2) Z oświadczeń o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych wynika, że najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo.
- 3) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 2 wnioski do sądu o skierowanie osoby na leczenie odwykowe.
- 4) Jednym z najważniejszych zadań w realizacji gminnego programu było informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy prawnej i psychologicznej przez dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. W planowaniu pomocy komisja dążyła do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie. Dotyczyło one przede wszystkim szkół, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego zajmujących się problemem przemocy.
- 5) Z pomocy społecznej w 2018 r. roku korzystało 461 rodzin, a wśród nich 1275 osób - w tym 175 rodzin, a w nich 374 osoby objęte były wyłączną pracą socjalną.
Dominującymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność. Jednym z powodów był także alkoholizm, który występował w połączeniu z w/w przesłankami, a także z przemocą oraz trudnościami w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.
Z powodu alkoholizmu w 2018 r. pomocy społecznej w różnych formach, najczęściej w formie świadczeń niepieniężnych, poradnictwa i wyłącznej pracy socjalnej udzielono 26 rodzinom, a w nich 51 osobom. Odrębną grupę osób objętych wyłączną pracą socjalną oraz specjalistycznym poradnictwem stanowią osoby objęte procedurą Niebieskiej Karty – w 7 -miu przypadkach alkohol był powodem przemocy domowej w rodzinach, w których pozostawało 21 osób.
- 6) Pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej kierują osoby z problemem alkoholowym do uczestnictwa w zajęciach z psychoterapeutą ds. uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym.
W 2018 r. do uczestnictwa w w/w rozmowach i konsultacjach terapeutycznych pracownicy socjalni skierowali i monitorują udział 8 osób (mężczyzn) z problemem alkoholowym, z siedmioma osobami został podpisany kontrakt socjalny.
Z ośmioma rodzinami, w których alkoholizm występował z połączeniu przesłanką bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – systematycznie pracował asystent rodziny.
- 7) W 2018 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 9 Niebieskich Kart, w tym 7 przypadków, gdzie zachowania przemocowe popełniane były przez domniemanych sprawców przemocy pod wpływem alkoholu.

- 8) Kolejnym działaniem podejmowanym w ramach realizacji Programu jest funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego, w którym pomoc nakierowana jest m.in. na zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy domowej. W Punkcie Konsultacyjnym dyżury pełnił specjalista psychoterapii uzależnień - Pan Michał Dąbkowski. Porady udzielone osobom korzystającym cyklicznie z pomocy terapeutycznej:
- Wsparcie dla członków rodzin osób uzależnionych i współuzależnionych – 20 porad,
 - Dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniem i uzależnione od narkotyków – 4 porady,
 - Osoby dorosłe korzystające z pomocy terapeuty, uzależnione od alkoholu – 128 porad,
 - Osoby dorosłe korzystające z pomocy terapeuty, uzależnione od alkoholu będące po leczeniu podstawowym w ośrodkach leczenia odwykowego – 23 porady,
 - Osoby dorosłe korzystające z pomocy terapeuty, sprawcy przemocy, a także kierowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 12 porad,
 - Osoby kierowane przez terapeutę do placówek leczenia odwykowego – 6 osób.
- Większość z porad udzielanych przez terapeutę dotyczyła motywowania do utrzymania abstynencji oraz rozwijania umiejętności służących trzeźwieniu.
- 9) Od kilku lat przy Kościele Parafialnym w Czernikowie funkcjonuje Klub Anonimowych Alkoholików. W spotkaniach klubu uczestniczą osoby uzależnione od alkoholu będące po leczeniu podstawowym w ośrodkach leczenia odwykowego
- 10) Mieszkańcy gminy Czernikowy potrzebujący wsparcia psychologa, głównie w kontekście uzależnień od alkoholu oraz przemocy domowej, mogli skorzystać z konsultacji psychologicznych, które udzielane były raz w tygodniu przez Panią psycholog Patrycję Łączkowską.

Podstawowym uwarunkowaniem zagrożeń społecznych są:

- demoralizacja młodzieży poprzez zatracenie funkcji rodziny,
- brak pozytywnych wzorców zachowania, zanik wartości,
- trudna sytuacja ekonomiczna wielu rodzin oraz brak perspektyw zmian na lepsze.

We wrześniu 2018 roku przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy Czernikowo w celu przygotowania oceny problemów uzależnień i innych problemów społecznych.

Raport miał na celu ukazanie skali problemów związanych z uzależnieniami i przemocą na wskazanym terenie. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania problemów uzależnień i przemocy wśród różnych grup,
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień i przemocy,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Dane uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Czernikowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy,
- 2) dzieci i młodzież szkolna,
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

Zakres działań badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów:

- Problemu alkoholowego (alkoholizmu),
 - Problemu narkotykowego (narkomania) i środków psychoaktywnych,
 - Problemu nikotynowego (nikotynizm),
 - Problemu przemocy na terenie szkoły oraz domu.
- oraz poznania opinii i postaw względem wyżej wymienionych problemów społecznych.

W badaniu łącznie wzięły udział 604 osoby. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Poniższy wykres przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej:

Uczniowie - 476

Mieszkańcy - 110

Sprzedawcy alkoholu - 18

Biorąc pod uwagę uczniów i podsumowując uzyskany materiał badawczy stwierdzić można, że problem związany z używaniem alkoholu przez dzieci i młodzież gminy Czernikowo jest zauważalny i wymaga podjęcia dalszych działań profilaktycznych obejmujących różne obszary życia uczniów. Wynika to między innymi z tego, że 26% badanej grupy uczniów ma za sobą pierwszą inicjację alkoholową, ponadto co piąty uczeń (22%) ocenia możliwość pozyskania alkoholu na terenie Czernikowa jako łatwą. Niepokojące wydaje się być także, że w rodzinie 20% ankietowanych znajduje się osoba nadużywająca alkoholu. 32% uczniów uważa, że osoby w ich wieku spożywają alkohol. Także problem związany z używaniem nikotyny przez dzieci i młodzież gminy Czernikowo wymaga uwagi. 3% uczniów pali papierosy codziennie, a 21% ma już za sobą pierwszą inicjację nikotynową. Należy także podjąć działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej nakierowanej na problem używania środków psychoaktywnych na terenie gminy Czernikowo. Wynika to z faktu, że 5% uczniów sięgnęło po narkotyki. Uczniowie (61%) twierdzą, że główną motywacją sięgania po narkotyki przez ich rówieśników stanowi ciekawość. Ponadto 9% badanych oceniło możliwość pozyskania narkotyków na terenie gminy jako łatwą. Problem przemocy rówieśniczej przybiera znaczące rozmiary i domaga się podjęcia działań profilaktycznych. Świadczą o tym następujące wyniki: 29% uczniów doznało przemocy, a w większości sprawcami przemocy okazali się koledzy ze szkoły i inni znajomi. Co więcej: 34% uczniów uważa, że w szkole występuje problem przemocy między uczniami, a 19% uczniów przyznaje, że stosowało przemoc. Niepokojący wydaje się być fakt, że 9% zna kogoś, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu, a 11% uważa, że w ich domu występuje przemoc. 11% uczniów przyznaje, że doznało cyberprzemocy, a 5% - że ją stosowało. W kwestii czasu spędzonego w internecie wyniki kształtują się następująco: 36% uczniów korzysta z internetu od 1-3 godzin, 19%- od 3 do 6 godzin, także 19% - powyżej 6 godzin. Są to wyniki dość alarmujące. Mając na uwadze problematykę hazardu zauważyć

możemy, że większość uczniów nie przejawia tendencji do jego uprawiania i gra za sumy mniejsze niż 10 zł.

Biorąc pod uwagę drugą grupę badawczą – dorosłych mieszkańców gminy sytuacja przedstawia się nieco inaczej. Problem alkoholowy wśród mieszkańców gminy Czernikowo nie jest bardzo alarmujący, jednak należy zwrócić uwagę na pewne kwestie, które zaniedbane, mogą w przyszłości doprowadzić do znacznego wzrostu alkoholizmu. Do tych kwestii należy przede wszystkim przekraczanie dopuszczalnych dziennych porcji spożycia alkoholu oraz problem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Jak wynika z analizy materiału badawczego: co piąty badany widział kobietę w ciąży spożywając a alkohol na terenie gminy. Co więcej: aż 9% mieszkańców uważa, że spożywanie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka. Należy także zwrócić uwagę na to, że 43% osób, które deklarują spożywanie alkoholu przekracza bezpieczną dawkę jego spożycia. Dalsze wyniki kształtują się pozytywnie: problem nikotynowy na terenie gminy jest nieznaczny, wymaga jedynie podjęcia standardowych działań profilaktycznych. Na terenie Czernikowa nie zdiagnozowano poważnych przejawów występowania problemu związanego z zażywaniem środków psychoaktywnych. Wynika to z faktu, że jedynie dwoje badanych przyznało się do zażywania narkotyków, z czego jedna osoba zadeklarowała, że zdarzyło się to raz w życiu. Mając na uwadze problematykę przemocy stwierdzić możemy, że omawiana kwestia wymaga uwagi i wprowadzenia działań profilaktycznych. Taki stan rzeczy wynika między innymi z tego, że 15% mieszkańców zna osobę doświadczającą przemocy, a 8% dorosłych respondentów przyznaje, że zdarzyło im się zarówno doznać przemocy, jak i stanąć po stronie sprawców przemocy. Co więcej – istotnym wskaźnikiem wydaje się być fakt, że 92% mieszkańców uważa, że problem przemocy związany jest ze spożywaniem alkoholu. W kwestii uzależnienia od internetu oraz problemu hazardu nie zdiagnozowano niepokojących wskaźników. Większość dorosłych osób korzysta w internecie do 1 godziny dziennie, a sumy, za jakie grają w gry hazardowe w większości nie przekraczają 10 zł.

Analizując materiał badawczy pozyskany od sprzedawców napojów alkoholowych stwierdzić możemy, że osoby niepełnoletnie i pod wpływem alkoholu mogą kupić alkohol na terenie gminy. 50% uważa, że osoby nieletnie mogą kupić alkohol na terenie gminy, z kolei 6% sprzedawców przyznaje, że zdarzyło im się sprzedać alkohol młodo wyglądającej osobie. Co więcej: aż 72% badanych uważa, że w gminie zdarzają się sytuacje jazdy pod wpływem alkoholu.

**Preliminarz wydatków związanych z realizacją
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Czernikowie w roku 2019**

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 ujęte poniżej pochodzą z przewidzianych w budżecie gminy Czernikowo na rok 2019 łącznych wpływów z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez właścicieli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz opłat za zezwolenia jednorazowe.

Dochody i wydatki w budżecie z tytułu opłat na rok 2019 przewidywany jest w wysokości 161.000,00 zł. Środki te zgodnie z programem przeznaczone będą na następujące wydatki:

I. Terapia osób uzależnionych i współuzależnionych: 45.000,00

1) Działania:

- a) Działalność informacyjna na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych
- b) Konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- c) Udzielanie pomocy psychologicznej i materialnej

2) Działalność Punktu Konsultacyjnego

- a) Sesje terapeutyczne dla osób uzależnionych przed i po leczeniu organizowane w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin 1 raz w tygodniu po 3 godziny,
- b) Wydatki bieżące na materiały edukacyjne (książki, plakaty, broszury i inne), materiały piśmiennicze i inne niezbędne do prowadzenia działalności w punkcie.

II. Program zajęć profilaktyczno-wychowawczych oraz organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, a w tym: 86.000,00

- 1) Programy szkolne i zajęcia warsztatowe
- 2) Programy profilaktyczne dla uczniów szkół oraz dla określonych grup zawodowych
- 3) Warsztaty o tematyce profilaktycznej
- 4) Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi i innymi patologiami społecznymi
- 5) Działalność świetlicy środowiskowej i świetlic realizujących program opiekuńczo – wychowawczy
- 6) Pomoc finansowa w działalności sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej działalności propagującej zdrowy i trzeźwy styl życia w ramach profilaktyki

- 7) Finansowanie alternatywnych, akceptowalnych form aktywności, wspieranie finansowe imprez kulturalnych w celu zagospodarowania wolnego czasu bez używek i alkoholu
- 8) Wspieranie finansowe działalności instytucji, wolontariatu, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, propagowaniu zdrowia i trzeźwości w ramach profilaktyki kierowanej zwłaszcza do dzieci i młodzieży (po przedłożeniu wcześniejszego wniosku do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

III. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 30.000,00

- 1) Kierowanie osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe
- 2) Motywowanie osób do dobrowolnego stacjonarnego leczenia odwykowego
- 3) Koszty sądowe związane z kierowaniem osób uzależnionych na leczenie odwykowe – badanie biegłego psychologa i psychiatry sądowego
- 4) Wynagrodzenie dla członków komisji ustala się w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników
- 5) Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków komisji i osób z poza komisji, których praca wiąże się z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych